

UCHWAŁA NR /2025
RADY MIEJSKIEJ W GOLCZEWIE
z dnia grudnia 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Golczewo na lata
2026-2029.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, M.P. z 2024 r. poz. 93 i z 2025 r. poz. 118) oraz art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z 2022 poz. 2600) Rada Miejska w Golczewie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Golczewo na lata 2026-2029.” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Golczewa.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XLVIII/376/2022 Rady Miejskiej w Golczewie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Golczewo na 2023-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Łukasz Kaczyński

rada prawny
Michał Mendt

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA TERENIE GMINY GOLCZEWO
NA LATA 2026-2029**

WPROWADZENIE

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zwana dalej ustawą. Zgodnie z ustawą „prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art. 4¹ ust.1 ustawy).

Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zwanego dalej Programem, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego przez radę gminy.

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd ma obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności działania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 2 pkt. 3a i 3b ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym oraz zmiany w ustawach o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustawach wprowadzono do programów

profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii o przeciwdziałaniu narkomanii, zapobieganie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz 1 dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Podstawą jest, aby przy realizacji Programu przestrzegać ustawowy wymóg, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11 „*W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18*”.

1. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIENIA NA TERENIE GMINY GOLCZEWO

Gmina Golczewo leży w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego i wraz z pięcioma innymi gminami tworzy powiat kamieński.

- w 2022 roku w gminie zamieszkiwało **5519** osób, w tym **4598** powyżej 18 roku życia,
- w 2023 roku w gminie zamieszkiwało **5486** osób, w tym **4544** powyżej 18 roku życia,
- w 2024 roku w gminie zamieszkiwało **5416** osób, w tym **4436** powyżej 18 roku życia.

Ważnym w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych czy związanych z narkotykami jest rozpoznawanie problemów na terenie miasta i gminy zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego uzależnieniem.

Trudno jest określić wartości sprzedaży narkotyków, gdyż sprzedaż ta jest nielegalna i nie ma możliwości oszacować ich skali obiegu. Można natomiast opracować analizę wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2022-2024, która przedstawia się w naszej gminie następująco:

Tabela Nr 1. Wartość sprzedaży

	2022	2023	2024
niskoprocentowy do 4,5% oraz piwo	2 876 021,59	3 094 423,51	3 146 253,55
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	526 729,35	551 171,86	565 076,25
Powyżej 18% zawartości alkoholu	3 245 468,38	3 375 759,66	3 151 971,23
RAZEM	6 648 319,32	7 021 355,03	6 863 301,03

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2022-2024 w naszej gminie wskazuje, iż więcej pijemy napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo, ale także alkoholi powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa).

Tabela Nr 2.Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w latach 2019-2021

	2022	2023	2024
na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych poza miejscem sprzedaży (sklepy)	38	32	35
na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	7	8	7

Tabela Nr 3.Liczba punktów sprzedaży w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych poza miejscem sprzedaży (sklepy)	15	13	14
sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	3	4	3

Wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje w naszej gminie Uchwała Nr IV/33/2019 Rady Miejskiej w Golczewie z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Golczewo.

Skalę problemów społecznych na terenie gminy Golczewo związanych z nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców, zobrazują poniżej przedstawione dane z instytucji prowadzących działania w sferze przeciwdziałania alkoholizmowi.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Zasadniczym zadaniem GKRPA jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Polskie prawo stanowi o możliwości zobowiązania osoby uzależnionej do leczenia odwykowego, które nie ma charakteru przymusu w sensie prawnym.

W 2022 roku:

- przeprowadzono 36 rozmów w których nakłaniano do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione,
- skierowano do sądu 3 wnioski o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego przez osoby uzależnione,
- nie skierowano osób na badania poprzez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,
- podejmowano 15 interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym 11 dotyczyło przemocy związanej z uzależnieniem,

W 2023 roku:

- przeprowadzono 21 rozmów w których nakłaniano do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione,
- skierowano do sądu 2 wnioski o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego przez osoby uzależnione,
- nie skierowano osób na badania poprzez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,
- podejmowano 11 interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym 11 dotyczyło przemocy związanej z uzależnieniem,

W 2024 roku:

- przeprowadzono 20 rozmów w których nakłaniano do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione,

- nie skierowano nikogo do sądu o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego przez osoby uzależnione,
- nie skierowano osób na badania poprzez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,
- podejmowano 20 interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym 15 dotyczyło przemocy związanej z uzależnieniem,

Punkt Pierwszego Kontakt

Poza Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Golczewo odgrywa Punkt Pierwszego Kontakt dla uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy, w ramach którego przyjmuje specjalista terapii małżeństw, rodziny, dzieci i młodzieży oraz prawnik w ramach bezpłatnych porad prawnych.

W latach 2022 - 2024 w Punkcie w Golczewie pracował jeden terapeuta ds. uzależnień. Udzielał on porad raz w tygodniu w wymiarze 4 godzin. Od 2025 roku terapeuta przyjmuje także w filii w Wysokiej Kamieńskiej.

Z porad specjalisty w przeważającej większości korzystają osoby uzależnione oraz współuzależnione, często z postanowień sądu o podjęciu leczenia w niestacjonarnym ośrodku leczenia odwykowego, zarówno dzieci jak i osoby dorosłe mające stany depresyjne, ale także pomocy oczekują też członkowie rodzin nadużywających alkoholu.

Tabela Nr 4.Liczba osób korzystających z pomocy terapeutycznej

	2022	2023	2024
konsultacje dla osób uzależnionych	32	29	38
konsultacje rodzinne	41	40	43

Zakres działalności Punktu:

- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,
- Udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych oraz profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,
- Wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie,
- Motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego,
- Udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach wsparcia,
- Inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz powstrzymania przemocy,
- Gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb oraz instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny,
- Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Prawnik przyjmuje wg. harmonogramu ogłoszonego na początku każdego roku kalendarzowego.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej w Golczewie

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Golczewie funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej.

Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacją procedury Niebieskiej Karty. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych.

Główną ideą Zespołu jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do osób i rodzin, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych i służb zobowiązanych

o udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej. Zespół powołany został aby realizować zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapewnieniem profesjonalnego systemu wsparcia zarówno dla osób zagrożonych jak i stosujących przemoc.

Tabela nr 5. Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Golczewie w latach 2022 – 2024.

Instytucja zakładająca „Niebieską Kartę”	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2022	2023	2024
Policja	9	13	6
OPS	3	4	2
Oświata	0	1	3
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Razem	12	18	11

W większości przypadków podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

Dane statystyczne lokalne poświadczają opracowania naukowe mówiące o związku alkoholu i przemocy w rodzinie. Alkohol może pobudzać agresję lub przemoc przez zakłócanie normalnej pracy mózgu. Prace badawcze potwierdzają wzrost agresywności w miarę wzrostu ilości spożytego alkoholu.

Zarówno spożycie alkoholu, jak i przemoc są powszechnymi zjawiskami w naszym społeczeństwie a pomiędzy nimi istnieje wiele związków więc podejmowanie działań interdyscyplinarnych może ograniczyć w znacznej mierze skalę zachowań dysfunkcyjnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie

Gminny Program określa kierunki działania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii. Wskazuje źródła finansowania zadań, przedstawia zadania własne gminy oraz wskazuje podmioty

odpowiedzialne za realizację jak i współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gmina i miasto Golczewo niestety nie są wolne od problemu alkoholizmu. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi jeden z problemów w naszym społeczeństwie. Rozmiar problemu nie respektuje płci, wieku ani stanu majątkowego czy intelektualnego. Jego rozmiary i niszczycielskie działanie można zauważyć wśród klientów pomocy społecznej.

Tabela nr 6. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Golczewo w latach 2022-2024.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej
2022	97	212
2023	86	177
2024	115	225

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Golczewie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, często także dysfunkcyjnych, borykających się z różnymi problemami.

Trudne sytuacje rodzin rodzą zapotrzebowanie na wsparcie zewnętrzne, instytucjonalne.

Komenda Powiatowa Policji w Kamieniu Pomorskim

Podejmując działania na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii nie można pominąć Policji, która jest zobowiązana do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania porządku publicznego.

Wg. uzyskanych danych z Komendy Powiatowej Policji w Kamieniu Pomorskim zatrzymania osób zamieszkałych w celu wytrzeźwienia przedstawiały się następująco:

- w 2022 roku zatrzymano 16 nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych,
- w 2023 roku zatrzymano 15 nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych,

- w 2024 roku zatrzymano 12 nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych.

DIAGNOZA UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH

W pierwszym kwartale 2022 r. na zlecenie Gminy Golczewo przeprowadzono badania ankietowe na temat skali rozpowszechnienia oraz wiedzy i świadomości populacji gminy na temat uzależnień behawioralnych

Przez wiele lat uzależnienie kojarzone było jedynie z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jednakże coraz częściej kojarzy się ono również z czynnościami. „Uzależnienia behawioralne” określa się formy zaburzeń (nałogów) niezwiązanych

z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności (np. graniem w gry hazardowe).

Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, ponieważ od maja 2013 roku (data opublikowania klasyfikacji DSM-V) występuje ono w klasyfikacji zaburzeń psychicznych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

Nieformalnie zaś za uzależnienie behawioralne należy uznać szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowania się w nie. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, fonoholizm, hazard, seksoholizm, pracoholizm, siecioholizm oraz zaburzenia odżywiania.

Diagnoza uzależnień behawioralnych została przeprowadzona za pomocą badań ankietowych wśród dwóch grup reprezentujących lokalne środowiska:

- dorośli mieszkańcy Gminy Golczewo (91 osób),
- dzieci i młodzież z klas 6-8 ze szkół podstawowych w Gminie Golczewo (56 osób).

1. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród pełnoletnich mieszkańców gminy:

- Pełnoletni mieszkańcy Gminy za najczęściej występujące uzależnienie behawioralne w ich środowisku lokalnym uznali siecioholizm. Natomiast najmniej rozpowszechnione uzależnienie behawioralne na terenie Gminy to zdaniem respondentów hazard.

- Z przeprowadzonych badań wynika, że znaczna część respondentów nie posiada wiedzy na temat tego, jakie ryzyko dla zdrowia i życia człowieka niosą za sobą niektóre z uzależnień behawioralnych.
- Uzależnienie od gier hazardowych jest wśród dorosłych mieszkańców Gminy Golczewo na relatywnie niskim poziomie ryzyka- niespełna 1/3 respondentów grywa w gry hazardowe. Największą popularność mają wśród mieszkańców zdraпки oraz gry liczbowe totalizatora sportowego. Wśród przyczyn podejmowania gier hazardowych dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. Poza tym, prawie wszyscy mieszkańcy mają świadomość, że zbyt częste granie w gry hazardowe prowadzi do uzależnienia, a większość respondentów wie czym jest hazard oraz właściwie definiuje określenie hazardzista.
- Problemem w środowisku lokalnym Gminy Golczewo jest uzależnienie od smartfona, komputera i Internetu. Poza tym, niewielki odsetek badanych może przejawiać syndrom FOMO. Co więcej, nieco ponad 1/3 badanych uważa, że ich dziecko spędza za dużo czasu surfując w internecie.
- Relatywnie niewielki odsetek mieszkańców Gminy Golczewo wskazał, że zdarzają im się niekontrolowane zakupy, po których miewają poczucie winy. Może to oznaczać, że pewna grupa badanych kupuje kompulsywnie.

2. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów klas 6-8 szkół podstawowych

- W subiektywnej opinii tej grupy respondentów najbardziej powszechne w ich otoczeniu jest uzależnienie od smartfona oraz uzależnienie od komputera i Internetu. Jako najmniej powszechne zjawisko wskazali uzależnienie od gier hazardowych.
- Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera oraz telefonu komórkowego. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 4 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu.
- Jeżeli chodzi o miejsce korzystania z komputera/ internetu uczniowie wskazywali najczęściej, że korzystają z niego w domu- 96%. Oznacza to, że czas spędzony na tych czynnościach oraz sposób wykorzystania nowoczesnych technologii przez większość dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych w gminie Golczewo może podlegać kontroli ze strony ich rodziców. Korzystając z komputera i internetu uczniowie najczęściej poświęcają spędzony przed nim

czas na: naukę, kontakt ze znajomymi, granie w gry online, słuchanie muzyki, oglądanie filmów.

- Jak wynika z przeprowadzonych badań, większość uczniów klas 6-8 ze szkół podstawowych podejmowała już próby ograniczenia czasu poświęcanego na korzystanie z internetu- 64,3%, z czego 53% przyznaje, że odniosło to pozytywny skutek, a 10,7%, że nie odniosło to żadnego skutku.
- Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych- prawie 1/5 uczniów ma już doświadczenia z tego typu „rozrywką”. Najbardziej popularne wśród dzieci i młodzieży są internetowe gry „na pieniądze” oraz zdraпки. Jeżeli chodzi o uczniów z Gminy Golczewo, to wskazywali oni najczęściej, że grają w gry na pieniądze, ponieważ stanowi to dla nich rozrywkę, sposób na nudę.

2. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE PLACÓWEK OŚWIATY I INNYCH INSTYTUCJI NA TERENIE GMINY GOLCZEWO W LATACH 2022-2024.

Zespół Szkół Publicznych w Golczewie

W Zespole Szkół Publicznych w Golczewie podczas godzin wychowawczych w klasach IV-VIII przeprowadzane były rozmowy z uczniami, którzy uświadamiani byli o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych oraz zachowań behawioralnych. Zostały zorganizowane na temat wyżej wymienionych uzależnień spotkania z Policją. W młodszych klasach zostały przeprowadzone zajęcia profilaktyczne, pogadanki, projekcje filmowe z pedagogiem bądź na lekcjach wychowawczych o odnoście uzależnienia.

W szkole tej systematycznie prowadzone były i są nadal programy, które dotyczą profilaktyki prozdrowotnej. Ponadto zrealizowano programy, które za cel postawiły pedagogizację rodziców tj. „Przyczyny niepowodzeń szkolnych i sposoby przeciwdziałania”, „Cyberzagrożenia”- odpowiedzialność karna nieletnich, „Uwrażliwienie na potrzeby psychiczne dziecka, uświadomienie w jakich sytuacjach możemy tracić pozytywny kontakt fizyczny i psychiczny z własnym dzieckiem”, „Konflikt, czyli jak radzić sobie w trudnej sytuacji”, „Dobrostan dziecka”, „Relacje i bezpieczeństwo w środowisku online i offline”.

W 2024 roku wśród młodzieży klas VII przeprowadzono program Unplugged – program profilaktyki używania substancji psychoaktywnych

W szkole przeprowadzane były także doraźne konsultacje z pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami uczącymi.

Szkola Podstawa w Wysokiej Kamińskiej

W Szkole Podstawowej w Wysokiej Kamińskiej prowadzono wśród rodzin edukację w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich i promowanie prawidłowego modelu rodziny. Prowadzone są działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii które wynikają również z zadań statutowych szkoły, zapisów szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego, pracy wychowawczej nauczycieli i wychowawców oraz zadań pedagoga szkolnego i dyrektora.

Prowadzone były spotkania z uczniami w tematyce:

- „Jak dbamy o swoje zdrowie i dobre samopoczucie ?” – klasy VII-VIII,
- „Fonoholizm” – klasy I-IV,
- „Agresja i przemoc” (prezentacja) – klasa III,
- „Moc emocji” – film uczniowie klasy III ,
- „Pierwsza pomoc” – praktyczna lekcja wychowawcza uczniowie klasy IV ,
- „Nieletni wobec prawa” lekcja WOS, spotkanie z policjantką, uczniowie klasy VIII ,
- „Depresja” – prezentacja, uczniowie klas VII-VIII ,
- „Czy to mogą być dopalacze?” ,
- sposoby radzenia sobie ze stresem,
- pozytywne sposoby rozładowywania napięcia,
- umiejętność właściwego reagowania w sytuacjach konfliktowych,
- stosowanie praw dziecka w codziennym życiu ,
- uświadomienie nienaruszalności sfery prywatnej jako osoby,
- odgrywanie scenek dramatycznych na temat sytuacji trudnych – uczniowie klas IV-V ,
- projektowanie sposobów rozwiązywania konfliktów ,
- umiejętność rozróżniania rodzajów przemocy,
- zwracanie uwagi na kulturę języka,
- wdrażanie do umiejętności budowania relacji z osobami dorosłymi ,
- spektakl profilaktyczny „Ściema 2.0, czyli pułapki internetu” ,
- „Czym jest bulling ?” prezentacja
- „Etapy rozwiązywania konfliktów rówieśniczych”,
- „Prawa człowieka” – uczniowie klasy VIII ,
- „Katalog praw człowieka” – uczniowie klasy VIII,

- „Ochrona praw człowieka” – uczniowie klasy VIII,
- „Bezpieczeństwo nieletnich – uczniowie klasy VIII,
- „Nieletni wobec prawa” – uczniowie klasy VIII

Zarówno w szkole w Golczewie, jak i w Wysokiej Kamieńskiej prowadzone są działania mające na celu diagnozę sytuacji szkolnej: dotyczące spożywania alkoholu, substancji odurzających, narkotyków i palenia papierosów. Strategia wszystkich działań podejmowanych przez szkołę polega w szczególności na:

- systematycznym, przynajmniej corocznym rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem,
- wzmacnianiu postaw uczniów z wykorzystaniem czynników chroniących,
- zapobieganie powstawaniu problemów poprzez kształtowanie oraz rozwijanie postaw i umiejętności pomocowych w budowaniu zdrowych, opartych na szacunku relacji, (np.: edukacja społeczna, modelowanie postaw i zachowań) oraz udzielenie pomocy (porad, informacji) dla osób z trudnościami,
- wczesnej identyfikacji czynnika ryzyka przemocy,
- dostarczeniu informacji o narkomanii i jej skutkach podczas godzin wychowawczych i na innych przedmiotach,
- poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnienia od środków odurzających,
- pracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- realizacji działań prowadzonych wobec rodziców, które mają charakter wychowawczy, edukacyjny, informacyjny oraz profilaktyczny,
- działaniu szkoły wobec nauczycieli, wychowawców o charakterze wychowawczym, edukacyjnym, informacyjnym oraz profilaktycznym,
- doskonaleniu kompetencji wychowawczych nauczycieli w ramach pracy Rady Pedagogicznej, zespołów przedmiotowych, zadaniowych, pracy pedagoga i psychologa szkolnego,
- poszerzeniu wiedzy i niesieniu pomocy w obszarze rozpoznawania uzależnień poprzez wspólny dialog, wymianę spostrzeżeń i udział w szkoleniach,
- prowadzeniu systematycznej edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia (m.in. programów wychowawczo- profilaktycznych, zajęć edukacyjnych, prozdrowotnych tematów realizowanych zgodnie z podstawą programową w klasach I-II oraz na lekcjach przyrody, biologii, wychowania fizycznego, programów lub akcji profilaktycznych, spotkań z rodzicami, spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem szkolnym.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golczewie

Do głównych zadań realizowanych przez Komisję należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - dostarczanie informacji o prowadzeniu profesjonalnej terapii;
 - motywowanie i kierowanie do leczenia;
 - kierowanie na leczenie odwykowe i zajęcia terapeutyczne, itp.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego;
 - przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek powodujących rozkład życia rodzinnego;
 - wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie i pouczenie o konieczności zaprzestania ww. działań;
 - kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
 - przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym;
 - niesienie pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym;
 - kontrola sytuacji dzieci wychowujących się w rodzinach z problemami alkoholowymi.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:
 - pomoc w zaopatrzeniu w materiały edukacyjne i informacyjne dotyczące problematyki uzależnień;
 - wspieranie, organizowanie i prowadzenie działań trzeźwościowych;
 - współorganizowanie, konsultowanie zajęć profilaktycznych, pomoc przy tworzeniu programów profilaktycznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Golczewie

Działania Ośrodka koncentrują się zarówno na udzielaniu klientom pomocy w postaci pieniężnej, rzeczowej (odzież, opał, żywność), poradnictwa z zakresu spraw społecznych jak i szeroko rozumianych usług społecznych realizowanych na rzecz mieszkańców gminy Golczewo. Do zadań

Ośrodka należy również także realizacja zadań związanych z tematyką uzależnień a w miarę możliwości własnych oraz w wyniku pozyskania środków finansowych.

Ośrodek w Golczewie wraz z Komisją zorganizował warsztaty edukacyjne skierowane do wszystkich mieszkanek gminy Golczewo pn. „MOCNA STRONA KOBIET- I EDYCJA”, które miały na celu m.in.: wspieranie potencjału kobiet i rodzin na każdym etapie ich funkcjonowania, wzmocnienie kompetencji rodzicielskich, poprawę relacji w rodzinie, wskazanie możliwości poprawy funkcjonowania rodziny zagrożonej przemocą domową, uzależnieniami i innymi sytuacjami kryzysowymi.

Ośrodek zrealizował kampanię lokalną „Bez przemocy w kraju, gminie i rodzinie”.

W dniu 6 września 2024 r. otwarty został przez grupę nieformalną przy Stowarzyszeniu dla Gminy Golczewo polsko -ukraiński kącik dla dzieci przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Golczewie. W tym samym dniu odbył się dzień profilaktyki, podczas którego rozdawane były broszury i ulotki dotyczące przemocy domowej i możliwych form pomocy, propagowane były również aktywne formy spędzania wolnego czasu. W wydarzeniu tym uczestniczyli przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Kamieniu Pomorskim, Nadleśnictwa Rokita, Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Golczewie, GOKIS w Golczewie, TPD PWD w Golczewie.

Placówki Wsparcia Dziennego

Na terenie Gminy Golczewo działają trzy Placówki Wsparcia Dziennego: Świetlica Środowiskowa w Golczewie, świetlice w formie podwórkowej w Wysokiej Kamieńskiej i Niemicy. Świetlice prowadzone są przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie, które wygrało konkurs ogłoszony przez gminę Golczewo w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

W Placówkach Wsparcia Dziennego przy współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie, realizowany był projekt “W rodzinie siła”.Projekt zakładał wszechstronną pomoc rodzinom w kryzysie. Głównym założeniem projektu było **wsparcie i poprawa pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych** rodzin z trudnościami w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz **zwiększenie powrotów dzieci do rodzin biologicznych** z pieczy zastępczej. Prowadzone były zajęcia z terapeutą rodzinnym, który stworzył grupę wsparcia dla rodziców. Warsztaty dla rodziców miały na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Dzieci natomiast brały udział w zajęciach z socjoterapii oraz edukacji w ramach programu AFLATOUN, który miał pomóc dzieciom w realizacji ich potencjału aby poprzez edukację rozwijać świat.

Od kilku lat specjalistą który jest do dyspozycji rodziców jest prawnik. Świadczy on usługi w

szeroko pojętych sprawach rodzinnych i cywilnych. Porad udziela również psycholog. Z jego porad chętnie korzystają zarówno rodzice jak i dzieci. Koordynatorem tych działań na terenie gminy jest zatrudniony w ramach projektu, pedagog rodzinny, który jest do dyspozycji rodzin przez cały czas i również stara się pomagać w wielu bieżących kłopotach.

Od lipca 2024r. rozpoczął się nowy projekt pod nazwą “Lokalne kluby rodzinne”. W tej kwestii PWD podjęły współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Golczewie, aby w pierwszej kolejności to rodziny w kryzysie miały okazję skorzystać ze wsparcia. Projekt zakłada formy wsparcia szkoleniowo- doradcze dla kadry pracującej z rodziną. Zatrudniony został pedagog rodzinny, który będzie koordynował całość projektu. Przewidziane jest utworzenie grupy wsparcia dla rodziców, konsultacje psychologiczne, prawne. Wszystkie działania będą ukierunkowane na wzmocnienie więzi i zapewnienie pozytywnych wrażeń. Wspólne działania z rodzicami dodatkowo mogą być skuteczną formą profilaktyki, a przekazywanie tradycji, wartości przyczynią się do utrzymania spójności emocjonalnej w rodzinie. Zorganizowane zostaną dwa wyjazdy dla rodzin. Dla dzieci zaplanowano zajęcia rozwijające ofertę PWD – Art Terapię, Bajkoterapię, Trening uważności, Trening Umiejętności Społecznych. Rodziny mogą już korzystać z konsultacji psychologicznych. Udogodnieniem jest to, że Pani psycholog przyjeżdża na miejsce do Placówek. Jest to bardzo ważne, gdyż część rodzin nie ma możliwości pojechać z dzieckiem do specjalisty. Problemem są też długie terminy oczekiwania na wizytę. Możliwe jest też umówienie spotkania z innymi specjalistami: terapeutą rodzinnym, dietetykiem czy seksuologiem. Obecnie trwa rekrutacja rodzin do grupy wsparcia, która zacznie spotkania już w styczniu. Będzie to kolejna forma pomocy dla rodzin dzieci uczęszczających do Placówek w naszej gminie.

Kolejnym realizowanym działaniem w PWD na terenie gminy Golczewo jest projekt Kulczyk Foundation “Żółty talerz”. Jest to największy w Polsce prywatny program wsparcia żywieniowego dzieci. Fundacja dofinansowuje posiłki oraz zajęcia edukacyjne na temat zdrowego żywienia. W placówkach prowadzone są warsztaty, podczas których dzieci uczą się zasad zdrowego żywienia. Przyrządzają też smaczne i odpowiednio zbilansowane posiłki pod okiem wychowawców

Celami ww. placówek są:

- pomoc dzieciom w stworzeniu bezpiecznego środowiska;
- zwiększenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach w domu i poza domem;
- podnoszenie poczucia własnej wartości przez wzmacnianie mocnych stron dziecka;
- uczenie akceptowania i swobodnego wyrażania uczuć;
- uczenie planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka;

- zaproponowanie sensownych sposobów spędzania czasu wolnego;
- uczenie poszanowania tradycji, ciągłości kulturowej;
- umożliwienie poznania mechanizmów choroby alkoholowej i jej wpływu na życie rodzinne, wdrażanie do samodzielności.

W placówkach tych dzieci uczą się poszanowania praw, norm i wartości. Przynależność do tej pozytywnej grupy rówieśniczej warunkuje wzmacnianie chroniących czynników a tym samym zmniejsza szanse na pojawianie się zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży.

Dzięki pozytywnej alternatywie zagospodarowania czasu wolnego dzieciom w placówce:

- udział w zajęciach kulinarnych;
- udział w zajęciach rozwijających pasje i zainteresowania;
- udział w zajęciach sportowych;
- udział w zajęciach teatralno-muzycznych;
- udział w zajęciach plastycznych;

eliminujemy motywy sięgania dzieci po używki takie jak: nuda, ucieczka od monotoności, brak zajęć, wewnętrzną pustkę, poczucie bezsensu życia, ucieczka od samotności i lęku. (strategia alternatyw).

Czynnikiem chroniącym dzieci i młodzież przed uzależnieniami jest też istnienie silnej więzi emocjonalnej z rodzicami. W pracy w Świetlicy prowadzone są warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców rozwijające ich kompetencje rodzicielskie co ułatwia budowanie relacji i wzmacnia więź między rodzicami i dziećmi.

Placówka wspiera rodziców w sytuacjach trudnych, dotyczących aspektów wychowania, w kryzysowych sytuacjach. Wspólnie ustalany jest kierunek pracy z dzieckiem, dzielenie się osiągnięciami i porażkami. W życie społeczności świetlicowej włączane są całe rodziny poprzez udział w uroczystościach okolicznościowych.

Poprzez prowadzenie w Świetlicy zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych eliminowane są kolejne motywy sięgania po używki poprzez wyposażenie dzieci w umiejętności i kompetencje społeczne przydatne w odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji (strategia edukacyjna).

Umiejętności, w które wyposażamy dzieci w świetlicy poprzez zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne oraz wychowawcze:

- nauka budowania pozytywnych relacji rówieśniczych;
- kształtowanie umiejętności słuchania innych;
- doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, pełnienia w niej różnych ról;

- uczenie się podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- zaspokojenie potrzeby przynależności i akceptacji rówieśniczej;
- zaspokojenie potrzeby działania;
- rozpoznawanie uczuć przyjemnych i nieprzyjemnych u siebie oraz u innych osób;
- doskonalenie umiejętności wyrażania emocji adekwatnie do sytuacji;
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami;
- rozwijanie inteligencji emocjonalnej dzieci;
- tworzenie klimatu bezpieczeństwa i otwartości;
- doskonalenie umiejętności empatycznych;
- poznawanie swych mocnych i słabych;
- uświadomienie własnych ograniczeń i próbowanie pokonania ich;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości poprzez dostarczanie pozytywnych informacji;
- zachęcanie do pozytywnego samorozwoju;
- rozwijanie umiejętności szanowania siebie i innych;
- utrwalanie pozytywnych postaw i zachowań.

Tabela nr 7. Ilość korzystających dzieci z placówek wsparcia dziennego w latach 2022-2023.

rok	2022	2023
Liczba ogółem dzieci przyjętych do świetlicy	48	50
W tym dzieci z problemem alkoholowym	1	4
W tym dzieci z problemem narkotykowym	4	6

Komenda Powiatowa Policji w Kamieniu Pomorskim

Funkcjonariusze KPP w Kamieniu Pomorskim (dzielnicowi gminy Golczewo) prowadzili z ramienia jednostki systematyczne spotkania profilaktyczne w placówkach oświatowych poświęcone problematyce spożywania alkoholu, zażywania środków odurzających, palenia wyrobów tytoniowych w ramach, których szczególny nacisk skoncentrowano na konsekwencjach jakie niosą za sobą wskazane używki oraz hejtu. Cykliczne spotkania miały na celu poszerzenie problematyki odpowiedzialności prawnej nieletnich zarówno w obszarze przejawów demoralizacji, czynów karalnych/zabronionych powiązanych z przytoczonymi wyżej zagadnieniami. Stała współpraca z kadrą pedagogiczną, dyrekcją szkół, rodzicami, kadrą pracowniczą OPS w Golczewie służyły pedagogizacji mającej na celu poszerzenie zakresu kompetencyjności w zakresie rozpoznania źródła

zagrożenia, diagnozy przejawów demoralizacji, czynów karalnych, a w dalszym następstwie wyposażenie uczestników w umiejętnie radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Całoroczne spotkania funkcjonariuszy policji dotyczących młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze, służyły wsparciu kompetencji rodzicielskich, wypracowaniu strategii działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych zarówno w obszarze współpracy z pracownikami OPS jak również Sądu Rodzinnego. Policjanci uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych, Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej i GKRPA w Golczewie.

Działania realizowane przez policjantów sprzyjały szeroko rozumianej profilaktyce społecznej przyczyniającej się wzmocnieniu rodziny i ich kompetencji rodzicielskich.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej w Golczewie

Działa on na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Golczewa, a podmiotami, których przedstawiciele zostaną powołani w skład zespołu. Zadania Zespołu realizowane są przede wszystkim poprzez:

- ocenę sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny lub środowiska oraz wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny bądź środowiska, a także możliwości realizowania ich funkcji;
- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy;
- inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- monitoring, superrewizję i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez Zespół;
- realizowanie działań informacyjnych wśród mieszkańców gminy Łapy na temat problemu przemocy oraz tworzenie lokalnych programów i kampanii profilaktycznych;
- inicjowanie badań, diagnoz środowiskowych oraz analiza danych, które dotyczą prac Zespołu i stanowią dla niego źródło informacji.

3. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny: zwiększenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w szkołach, edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie, wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, organizacja zajęć pozalekcyjnych dla

i młodzieży oraz zwiększenie dostępu do oferty pomocowej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej.

Cele szczegółowe: są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych i będą realizowane poprzez poszczególne zadania.

Cel szczegółowy 1:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Zadania:

1. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
2. Współpraca Komisji z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Golczewie.
3. Dofinansowanie realizacji zadań wynikających z programu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028.
4. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy.
5. Prowadzenie poradnictwa przez specjalistów oraz pokrywanie kosztów związanych z działalnością Punktu Pierwszego Kontakt dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy oraz członów ich rodzin.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień i współuzależnienia,
- liczba udzielonych porad, informacji,
- liczba osób korzystających z porad specjalistów.

Cel szczegółowy 2:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania:

1. Kontynuacja działań GKRPA w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w zakresie pomocy rodzinom, w których te problemy występują, poprzez:
 - 1) prowadzenie rozmów i nakłanianie do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione,
 - 2) kierowanie do sądu wniosków o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego osób uzależnionych,
 - 3) kierowanie osoby zgłoszonej na badania poprzez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,
 - 4) podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnień od alkoholu i narkotyków.
2. Program umożliwia ponadto:
 - 1) wsparcie policji w prowadzeniu wspólnych zadań,
 - 2) finansowanie kosztów utrzymania świetlicy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, w której prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień,
 - 3) zwiększanie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy związanej z uzależnieniami, w tym wdrażanie procedury „Niebieskiej karty”.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- liczba osób zgłoszonych na badania poprzez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,
- liczba interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnień od alkoholu i narkotyków,
- liczba osób, doświadczających przemocy związanej z uzależnieniami, którym udzielono pomocy,
- liczba Niebieskich Kart.

Cel szczegółowy 3:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zadania:

1. Organizowanie i koordynowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez artystycznych i sportowych popularyzujących trzeźwy i zdrowy styl życia bez alkoholu i narkotyków w tym :
 - 1) współudział w realizowaniu programów profilaktycznych, konkursów i zabaw na temat uzależnień oraz zajęć edukacyjnych odbywających się w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Golczewo,
 - 2) dofinansowanie do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych,
 - 3) współudział w organizacji konkursów, imprez sportowych i innych związanych z profilaktyką,
 - 4) organizowanie w szkołach olimpiad, turniejów, konkursów z nagrodami dot. profilaktyki uzależnień, zdrowego trybu życia.
2. Współpraca z jednostkami organizacyjnymi gminy, pomocniczymi i organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań.
3. Szkolenia wychowawców, nauczycieli, pedagogów w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym dofinansowanie szkoleń, konferencji i innych.
5. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, np. ulotek, broszur, poradników, książek, plakatów i innych materiałów o tematyce profilaktycznej.
6. Propagowanie i udostępnienie materiałów informacyjnych, prenumerowanie czasopism i literatury fachowej z dziedziny profilaktyki i leczenia uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych.
7. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii.

8. Prowadzenie działań diagnostycznych wśród dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
9. Działania edukacyjne, szkolenia dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych,
- liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych,
- liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych,
- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych, ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych,
- liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych,
- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych
- liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki.

Cel szczegółowy 4:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy.

Zadania:

1. Wspieranie finansowe, organizacyjne i edukacyjne dla organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i fundacji zajmujących się statutowo problematyką alkoholową, narkomanii oraz przemocy.
2. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy.
3. Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, diagnoza w obszarze uzależnień.

4. Nieodpłatne udostępnienie lokalu w celu realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy,
- liczba przeprowadzonych diagnoz/badań/opinii.

Cel szczegółowy 5:

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania:

1. Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.
3. Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.
4. Zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
5. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Golczewo, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- liczba wydanych postanowień w sprawach o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
- liczba informacji przekazanych policji.

Cel szczegółowy 6:

Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym

Zadania:

1. Profilaktyka i działania informacyjno-edukacyjne oraz szkoleniowe w zakresie rozpoznawania i reagowania na uzależnienia behawioralne.
2. Psychoedukacja w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych.
3. Upowszechnianie wiedzy na temat zasad bhp podczas pracy i edukacji zdalnej.
4. Promocja aktywnego i zdrowego stylu spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla rozrywki z użyciem Internetu.
5. Rozwijanie świadomości zagrożenia jakim jest uzależnienie od czynności.
6. Monitorowanie zmian postaw społecznych w zakresie używania i nadużywania nowoczesnych technologii oraz innych uzależnień behawioralnych.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych,
- liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych,
- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych,

Cel szczegółowy 7:

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zwiększanie kompetencji osób związanych z działalnością na rzecz profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Zadania:

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków GKRPA i ZI, specjalistów, osób zaangażowanych w realizację programów oraz zajmujących się budowaniem, koordynacją i realizacją gminnego programu uzależnień i przemocy i inicjujących działania profilaktyczne.
2. Opłaty sądowe od wniosku skierowanego przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do sądu.

3. Opłaty za sporządzenie opinii przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w przedmiocie uzależnienia.
4. Wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Wynagrodzenie dla Sekretarza GKRPA.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba posiedzeń Komisji.
- Ilość członków uczestniczących na posiedzeniach Komisji

4. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golczewie zwana dalej „GKRPA”;
2. Burmistrz Golczewa, w zakresie merytorycznym wykonywania zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
3. Inne podmioty, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

5. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana na podstawie Zarządzenia Burmistrza Gminy Golczewo.
2. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Golczewie, z wyłączeniem przewodniczącego oraz sekretarza, przysługuje wynagrodzenie za jeden udział w miesiącu w posiedzeniu Komisji w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku kalendarzowym, ogłaszanego na podstawie art. 2 ust. 4 lub ust. 5

ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Za kolejny udział w posiedzeniach Komisji w tym samym miesiącu wynagrodzenie nie przysługuje.

4. Sekretarzowi GKRPA za pracę na rzecz komisji, prowadzenia dokumentacji przysługuje co miesiąc wynagrodzenie wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku kalendarzowym, ogłaszanego na podstawie art. 2 ust. 4 lub ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
5. Każdy z członków GKRPA ma obowiązek uczestnictwa w plenarnym posiedzeniu GKRPA.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 3 wypłacane jest na podstawie listy obecności na posiedzeniu komisji.
7. Do członków GKRPA stosuje się odpowiednio przepisy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
8. Kompetencje pracodawcy przysługują burmistrzowi lub osobie przez niego upoważnionej. Delegacje podpisuje burmistrz lub osoba upoważniona przez niego. Są oni również uprawnieni do określenia środka transportu.

6. ZASADY I ŹRÓDŁA FINASOWANIA PROGRAMU

1. Źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe budżetu Gminy Golczewo pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.
2. Gmina zobowiązana jest do przestrzegania ustawowego wymogu, aby każde zadanie finansowane w jego zakresie miało rzeczywisty związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.
3. W trakcie roku budżetowego istnieje możliwość dokonywania zmian przeznaczenia wydatków (bez konieczności zmiany Programu) zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi na zadania ujęte w niniejszym Programie.

7. MONITORING PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organ wykonawczy samorządu gminy sporządza raport z wykonania Programu w danym roku, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30

czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Art. 4¹ ust. 2c przywołanej wyżej ustawy nakłada także obowiązek sporządzania – na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku i przesyłania jej do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

8. POSTANOWIENIA I WNIOSKI KOŃCOWE

Zakres działań może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczanych na ich realizację. W Programie na lata 2026-2029 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach wcześniejszych, jak również podjęcie nowych przedsięwzięć. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień. Działania profilaktyczne kierowane są głównie do dzieci i młodzieży m.in. poprzez wspieranie placówek oświatowych i świetlic środowiskowych. Konkretna pomoc w walce z uzależnieniem kierowana będzie nadal do osób dorosłych i ich rodzin poprzez działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku ze zmianami, należy też skupić się szczególnie na problemach natury behawioralnej, których jest coraz więcej we współczesnym świecie.

Powyższy program oparty jest na wiodącej i podmiotowej roli współpracujących ze sobą instytucji pomocy profesjonalnej i organizacji pozarządowych oraz dobieraniu specyficznych metod do rozwiązywania konkretnych problemów. Obejmuje swoim zasięgiem także problemy związane z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Należy podkreślić, że w opisach działań realizowanych w ramach tego programu rzadko akcentowane jest pojęcie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, co może mylnie sugerować, że ten aspekt problemów alkoholowych jest niedostrzegany lub niedoceniany. Wydaje się, że większość działań profilaktycznych, korekcyjnych i terapeutycznych związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych odgrywa istotną rolę także w rozwiązywaniu problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego. Istnieje wiele przykładów pokazujących, w jaki sposób skuteczna i profesjonalna terapia przyczynia się nie tylko do uratowania życia wielu ludziom, ale i wywołuje pozytywne zmiany związane z przezwyciężaniem bezrobocia i nędzy tych osób oraz ich rodzin. Niewątpliwie program nie wyczerpuje wszystkich działań, lecz ze względu na jego otwarty charakter można w każdej chwili uwzględnić celowe działania. W chwili obecnej, na podstawie analizy dostępnych danych uwzględniono te najpilniejsze i najważniejsze. W doborze takiego wachlarza działań najważniejszym kryterium wyboru były praktyczne możliwości realizacji działań. Rzeczywistość społeczna, dynamika zmian w mentalności społeczeństwa i zmiany

właściwych ustaw i innych aktów prawnych zweryfikują, które założenia należy zmodyfikować i jak usprawnić realizację programu. Autor Programu ma jednak nadzieję, że oprócz wskazania konkretnych działań w ramach przyjętych celów Programu, wyzwoli on aktywność wielu grup, poprawi komunikację społeczną i podwyższy stopień współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych społecznych problemów. Akceptacja wspólnie przyjętych rozwiązań przedmiotowego Programu przyczynić się powinna do odpowiedzialności za wyniki, a także pozwolić na korektę projektów w trakcie ich realizacji jednak nadrzędnym celem, przy wprowadzaniu jakichkolwiek zmian i poprawek, musi być dobro mieszkańców gminy Golczewo.

Uzasadnienie

1. Konieczność podjęcia uchwały.

Przedstawiony projekt uchwały ma na celu realizację przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na gminy został nałożony obowiązek uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałaniu narkomanii wraz z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych. Dopuszczalne, a nawet celowe jest opracowywanie przez gminę jednego wspólnego programu obejmującego swoim zakresem zarówno problematykę przeciwdziałania narkomanii, jak i alkoholizmowi.

2. Stan aktualny przedmiotu unormowania

Brak unormowania przedmiotu na rok 2026 -2029.

3. Skutki finansowe, gospodarcze i społeczne

Podstawowym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Przyjęcie uchwały pozwoli na zmniejszenie rozmiaru występujących problemów alkoholowych, problemów nadużywania innych używek czy związanych z uzależnieniami behawioralnymi, które stanowią poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców naszej gminy. W tym celu konieczne jest wdrażanie programów profilaktycznych i propagowanie zdrowego stylu życia.

Programy profilaktyczne i edukacyjne powinny objąć oprócz dzieci i młodzieży również rodziców i opiekunów, bowiem ich uzależnienie całkowicie dezorganizuje życie rodzinne i wpływa negatywnie na rozwój dzieci.

4. Źródła finansowania

Środki finansowe na realizację zadań zapisanych w Programie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji i dyskusji w sprawie stanowiącej przedmiot unormowania

Uchwała nie wymaga przeprowadzenia konsultacji.

BURMISTRZ

Maciej Zieliński